

Co je to za rozpory, které jsem slyšel v souvislosti s rašelín-kem a rašeliništi?

Přávek pánal Radek Kastner

[21.10.2008]

Aktualizováno [27.10.2008]

O: Existuje mnoho obav kvůli tomu, jakým způsobem se těle rašelín-k (Sphagnum) pro pástiteské oěly. Pamatuj si dobu, kdy jsem otevřel balík s rašelín-kem a našel malou mrtvou pířlice usuženou společně s rašelín-kem. Lámalo mi to srdce. Právě obavy z neudržitelného způsobu rašeliny pávedly ást pástitel k pokusm s jinými pástebními mádi, jakými jsou například kokosová vlákna nebo zcela anorganická substráty.

Kay Klier napsal skvělou revizi tohoto problému, který je obsažena náše. Sphagnum je právě mechem z rodu Sphagnum. Tyto mechy mají specializované buňky, které se nazývají "vřícovčové buňky", které umožňují mrtvému rašelín-ku zadržovat neuvěřitelně množství vody. Roste v močálech a mokřinách, často vytváří "polštářové". Má pámirožené antibiotické vlastnosti. Dobře to ochrana pámed hnitím a rozkladem. K dostání jako vláknitý, stáhaný nebo mletý rašelín-k. Z pohledu celosvětové biomasy tvoří většinu mechů světa pravděpodobně rašelín-k "existují zde obrovské severské zísoby.

Existují další mechy, včetně rodů Mnium, Bryum, Andraena, Funaria a množství dalších. Tyto mechy obsazují volné niky, jakými jsou například křídla, povrch pády, náterové bažiny a mokřiny, prostě každé vlhké místo. Nemají vřícovčové buňky a obecně nejsou pámirožené pástelsky hodnotné, jako je tomu u rašelín-ku. Viděl jsem prodávát "listový mech", aby se jím pámikryl povrch závlásných květináčů se zasazenými rostlinami (nákte lidé nemají rádi pohled na holi substrát).

Rašelín-k a rašelín-k s rašelínou...

Foto Galleria Carnivora © Barry Rice

Rašelina je rostlina rozložená organickou materií. Pokud zkoumáte rašelinu, můžete najít drobký a kousky listů, stonků nebo větviček, ale je to v podstatě velmi dobře rozložená materií. Jeden z nejčastěji prodávaných druhů rašeliny je rašelina vytvořená z rostlin rozloženého rašelináku. Ale existuje velké množství jiných druhů rašeliny, z nichž jen na začátek má nějakou materií. Rašelina tvořená rašelinákem bude zadržovat jen omezené množství vody nežoby rašelináku.

Rašelina hořčík. "Trávníky", které se tvoří, suší a pěstují v Irsku a dalších chladných severních zemích, jsou plátny rašeliny, přeměněné na palivo. Čekám prakticky, když je podnebí příliš nehostinné pro stromy. Takže užitečné ve chvíli, když jste vědecky stromy vyřezali kvůli dřevu a další tam už prostě nejsou.

Co je tedy za "rašelinový mech"? Teoreticky tvoří to je rašeliník (Sphagnum), vláknitý, stěhaný nebo mletý, ale můžete to také být cokoliv jiného. Viděl jsem prodávat rostlinnou rozloženou ostřici rákos jako "rašelinový mech" (ano, toto označení zmizelo potě, co jsem měl malou diskusi s prodávčem...).

Drosera rotundifolia a *Sarracenia purpurea* na rašelináku

Foto Galleria Carnivora © Barry Rice

Dlouh vláknitý rašeliník prostě obsahuje celý sušený rostlin. Pokud vytáhnete jeden pramen, bude vypadat jako hrubý, žilnatý proužek tkaniny. Nebude ochotně nasávat studenou vodu (obvykle díky potěbnému množství - do kelů a zalijí je vroucí vodou - po se vychladne natolik, že se s ním dá manipulovat holou rukou a tou dobou je už plně nasáklý. Naberte jej do dlaně a zmákněte. Zadržuje neuvěřitelně množství vody. Zmákněte jej a zaskápte ve vodu z tohoto mechu než byste zaskali z houby, kterou používáte v kuchyni. Parád - velmi výjimečná materií a bohužel se zdá, že se doposud nepodařilo najít náhradu, která by se svou kvalitou alespoň blížila.

Destrukce prostě - spojování s tvorbou rašelináku působí starosti. Jak už mnozí lidé poznamenali, toto jsou rostliny mokřin. Tvorbou metody jsou parád - surově a vy zaskápte vědecky, co se v rašelináku objevuje. Rosnatky,

tu•nice, Empetrum, Sagina, na co si jen vzpomenete. Kdy• je tento druh aktivity prov•d•n na •jrok•m •zem•, je naprosto destruktivn• a neobhajiteln•. Ba•iny a ra•jelin•t• Velk• Brit•nie jsou toho •iv•m d•kazem. A tak• jsem mohl shl•dnout t••bu ra•jelin• v Minnesot•, kter• m• p•iv•d•la k •lenstv•.

D• se t••it ra•jelin•-k obhajiteln•m zp•sobem? Samoz•ejm• •e ano. Obecn• to vy•aduje t••it •zk•, kolm• pruhy ra•jelin•t• a ponech•vat "p••kopy". Zb•vaj•-rostliny je op•t rychle zapln•, s minim•ln•m po•kozen•m ekosyst•mu. Oblast m••e b•t t••ena po n•kolika letech znovu (skute•n• pot•ebn• •as z•le•- na d•lce vegeta•n•- sez•ny, tedy mimo jin•ch v•c•).

The Nature Conservancy ve Velk• Brit•nii (nikoliv toto•n• s TNC ve Spojen•ch st•tech • st•tn•, na rozd•l od americk•ch soukrom•ch skupin) m• n•kolik mok•tin a ra•jelin•t•, kter• se vyu•vaj•- pro t••bu ra•jelin• po st•t•. Ve v•t•in• p••pad• je to po celou dobu obhajiteln• aktivita, jen to co znovu dopln• je vyt••eno. Kr•sn•m p••kladem tohoto postupu je Wicken Fen.

Ra•jelin•-kov• koberec ve Vermontu

Foto Galleria Carnivora•Barry Rice

Sphagnum je skv•l• v•c a t•m•• nenahraditeln• pro n•kter• ••ely. Ale biologick• rozmanitost je tak• nenahraditeln•. Tak•e pokud se rozhodnete pou••vat ra•jelin•-k pro zahradnick• ••ely, pou••vejte jej moud•e a opatrn• a pouze pro ty ••ely, pro kter• m••e poslou•it.

Jak jsem •ekl, ra•jelin•-k pou••v•m. A pravd•podobn• pou••v•m v•ce ra•jelin•-ku, ne• v•t•ina nekomer•n•ch p•st•tel•, kte• nejsou posti•eni zku•enostmi star•ch zahradn•k•, za•kolen•ch p•mi komer•n•m p•stov•n•. Ale v sou•asnosti, vzhledem k tomu, •e jsem ten zmi•ovan• bal•-k ra•jelin•-ku koupil p•ed mnoha lety, by mi takov• bal•-k vydr•el 12-25 let. Tenhle bal•-k ra•jelin•-ku p•edstavuje jeho ro•n•- produkci na 0,05 akru velk•m ra•jelin•ti v low• (ne, m•j nepoch•jel z lowy, ale prost• zn•m tempo r•stu v tomto st•t•, tud•• to je d•vod, pro• na ra•jelin•-k mysl•m v t•chto souvislostech).

Sphagnum

Foto Galleria Carnivora•Barry Rice

A dejte tak• na v•dom•- va•je n•zory a my•lenky organizac•m, kter• se t••bou ra•jelin•-ku zab•vaj•- z komer•n•ch d•vod•. A pokud nedostanete ••dnou odpov••, m••ete s t•m ••t, nekupujte tyto produkty a prost• jim •ekn•te

pro•. Pot•, co jsem vid•l to obrovsk• ra•jelin•t• v Minnesot•, kde funguje obrovsk• zahradnick• firma s celou •adou produkt•, kter• bojkotuji. Na druhou stranu je to celkem rozumn• firma, s dobr•m p•stupem k produkt•m "organick•mu p•stov•n•" a tak• sponzoruj•c• n• kter• dobr• p•stitels• programy. Ov•jem nedostanou ode mne ani hal•• do t• doby, dokud to nedaj• do p•dku.

Kay Klier, Biology Dept, UNI

Page citations:

Personal observation; reader contribution.

Revised: January 2007

•Barry Rice, 2005

T: Radek Kastner